

תצוה (349)

ולשתות כהוגן כדי שיהיו דבריו נשמעים, כי חכמת המסכן בזויה. "משוש תבל" מאת רב עובדיה יוסף זצ"ל

**וְנִשָּׂא אֶהְרֵן אֶת שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּחֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט עַל לְבוֹ
...לְפָנֵי יְהוָה תְּמִיד (כח. כח)**

ובמדרש תנחומא: וגם הנה הוא יוצא לקראתך וראך ושמח בלבו (לעיל ד. יד), אינו אומר "ושמח בפיו" או "ושמח בלבד", אלא "ושמח בלבו". אמר רבי שמעון בר יוחאי, הלב ששמח בגדלות אחיו יבוא וישמח וילבש אורים ותומים, שנאמר: "ונתת אל חושן המשפט את האורים ואת התומים והיו על לב אהרן". הבעל שם טוב היה אומר, כשיהודי שמח בשמחתו של יהודי אחר, הברכה שהוא מברך אותו מקובלת אצל ה' יתברך כמו תפילת רבי ישמעאל כהן גדול בקודש הקדשים.

ספר "ילקוט מאיש לרעהו"

וְנָתַתְּ אֶל חֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט אֶת הָאֹרִים וְאֶת הַתְּמִים (כח.ל)
בגמרא (יומא עג:) מבואר, כי ע"י האורים ותומים האירו האותיות שבאבני החושן והכהן הגדול צירפם למילים. וכתב הרמב"ן, כי רק ע"י רוח הקודש, ידע האיך לצרף את האותיות למילים. ובזה מבאר הגר"א דברי הגמרא (ברכות לא:), שעלי חשב את חנה לשיכורה, ואמרה לו: לא רוח הקודש שורה עליך דאתה חושדני. והפירוש הוא, כי עלי שאל עליה האורים ותומים, וראה אותיות כ"ש"ר"ה. והוא צירף את אותיות 'שכרה', וחשב שהיא שיכורה, אך חנה השיבה לו: לא רוח הקודש שורה עליך, ועל כן לא קראת את אותיות בסדר הראוי, כי הצירוף האמיתי היא 'קְשָׁרָה', ו"א 'קְשָׁרָה', צדקת כמו שרה אמנו.

ספר "שיח הפרשה"

וּפָר חֲטָאת תַּעֲשֶׂה לְיוֹם עַל הַכֹּפָרִים (כט.לו)
לשם מה נצרכו להביא כאן פר חטאת? מביא רש"י בשם המדרש, שכפרת המזבח הוצרכה, שמא התנדב איש דבר גזול במלאכת המשכן והמזבח. וקשה, הלא למשכן לקחו רק איש אשר ידבנו לבו, ללא כפיה, ומה מקום יש כאן לדבר גזול? תירץ ה"אמרי אמת", שלא מדובר בגזול ממש, אלא ביהודי שהביא את נדבתו לא בלב שלם, רק מתוך שהתבייש מפני אחרים, או כי לא מצא עוז בנפשו לדחות את המתרימים, וביחס למשכן או למזבח גם זה הוא בבחינת גזול. על ידי פר החטאת, שהיו מקריבים שבעה ימים ברציפות, נשתפרו לבותיהם של ישראל מיום ליום, עד שאפילו הללו היו נותנים עתה בלב שלם. ככתוב: "והם הביאו אליו נדבה בבוקר בבוקר", מידי בוקר בבוקר נתווספו נדבות חדשות מאנשים כאלה, שעד כה לא היתה נדבתם מתוך לב שלם. וצריך לדעת

שָׁמֶן זֵית זָךְ פְּתִית לְמָאֹר (כו. כ)

כתב רש"י ולא כתית למנחות. פירש ה"חתם סופר": נראה לפרש על פי מה שאמרו במגילה (ו:): יגעת ומצאת תאמין, לא יגעת ומצאת אל תאמין, והני מילי בתורה, אבל במשא ומתן סייעתא היא מן שמיא. זהו שאומר רש"י: "פְּתִית לְמָאֹר", ללימוד התורה יש להתייגע, כתתו עצמכם על דברי תורה, כי לא יגעת ומצאת אל תאמין, "ולא כתית למנחות", אבל לפרנסה, במשא ומתן, אין צורך להתייגע, כי מה שנקצב לו יגיע אליו גם בלי יגיעה, כי סייעתא היא מן שמיא.

ספר "להתעדן באהבתך"

**עֲשׂוּ בְּגָדֵי קָדֵשׁ לְאַהֲרֹן אֶחִיךָ, וּלְבָנָיו לְכַהֵנוּ לִי. וְהֵם יִקְחוּ
אֶת הַזָּהָב, וְאֶת-הַתְּכֵלֶת וְאֶת-הָאֲרָגָמָן, וְאֶת-תּוֹלַעַת
הַשָּׁנִי, וְאֶת הַשֵּׁשׁ. (כח ד, ה)**

אמרו חז"ל (פסחים דף נ:): "לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצוות אף על פי שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה". אבל במצב שבו "עשה דוחה לא תעשה", חייב לקיים את העשה "לשמה", שאם לא כן, לא יהיה בכוחו של העשה, שנעשה שלא לשמה, לדחות את ה'לא תעשה! והנה בגדי כהונה היו שעטנו, והכהנים הורשו ללבושם משום "עשה דוחה לא תעשה", ועל כן מזהירים הכתוב: "ועשו בגדי קודש לאהרן אחיך ולבניו לכהנו לי, ו"לי" היינו: לשמי (רש"י תרומה), וקשה, מדוע דוקא לשמה: והרי "לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצוות אף שלא לשמה? על כן משיב הפסוק: "והם יקחו את הזהב ואת התכלת ואת הארגמן ואת תולעת השני ואת השש". א"כ הם שעטנו, וההיתר ללבושם הוא רק משום "עשה דוחה לא תעשה", ולכן עליהם להקפיד ללבוש את הבגדים "לשמה".

ספר ושלל לא יחסר בשם הגאון ר' נתן אדלר רבו של החתם

סופר

וְעָשִׂיתָ בְּגָדֵי קָדֵשׁ לְאַהֲרֹן אֶחִיךָ לְכָבוֹד וּלְתַפְאֵרֶת (כח. ה)
כתבו המפרשים שכל מה שהאדם נהנה בעולם הזה מאכילה ושתיה ומלבושים נאים, מנכים לו משכרו בעולם הבא, אבל המזכה את הרבים אין מנכים לו דבר, כיון שהוא עושה כן כדי שיהיה לו כוח והשפעה שיתקבלו דבריו לרבים, וכמו שאמרו (גיטין נב:): עמרם היה אפוטרופוס על נכסי יתומים, ובאו קרובי היתומים לפני רב נחמן וטענו בפניו שעמרם האפוטרופוס מתלבש על חשבון כספי היתומים, והשיב להם רב נחמן שהוא רשאי לעשות כן, כי יש בזה טובה ליתומים שהוא יהא נראה כאדם חשוב, וכך יהיו דבריו נשמעים ומתקבלים בציבור כשיבוא להתעסק בענייני היתומים. כך גם המזכה את הרבים עליו להתלבש יפה, ולאכול

שצדקה שאדם נותן, אינה מתפרשת תמיד כפשוטה, בהוצאת כסף מכיסו ונתינתו לעניים, לפעמים אדם יכול לעשות צדקה עם השני, ע"י פעולות שונות, הגורמות לו להמנע מאיבוד כספים, וגם לכך צדקה ייקרא. **רב זילברשטיין שליט"א בספרו "ברכי נפשי"**

וְעִשִׂיתָ מִזְבַּח מְקַטֵּר קֶטֶר (ל.א)

מפרשי התורה תמהו, מדוע הובאה פרשה זו של מזבח הקטורת בפרשת "תצוה" העוסקת בבגדי הכהונה ובמינוי הכהנים, והרי מקומו של ענין זה הוא בפרשת "תרומה", שם מצווה התורה על עשיית המקדש וכליו? אומר ה"תוספת ברכה", נראה כי התורה רמזה כאן על המבואר בפרשת קרח. קרח ועדתו ערערו על מתן הכהונה הגדולה לאהרן, עד שהוברר הדבר ע"י הקטורת, כנאמר שם (במדבר יז. ה): "זכרון לבני ישראל למען אשר לא יקרב איש זר אשר לא מזרע אהרן הוא להקטיר קטורת". לפיכך דווקא בפרשה זו, שבה נתקדש אהרן בכהונה גדולה, באה מצות עשיית מזבח הקטורת, שעל ידיה יהיה הבירור המוחלט כי אכן אהרן הוא זה שנתקדש בקדושת כהונה מפי הגבורה.

רב רובין זצ"ל בספרו "שנים מקרא"

וְעִשִׂיתָ אֶת-מַעֲוֵל הָאָפוֹד, פְּלִיל תְּכַלֵּת (כח, לא)

אמרו חז"ל (זבחים דף פח.). שהמעיל מכפר על לשון הרע: "יבוא דבר שבקול ויכפר על קול הרע". ונראה לומר שהכפרה היא על ידי כך שכאשר האדם מסתכל על המעיל שהיה "כליל תכלת", כצבע הים, כצבע הרקיע, כצבע כסא הכבוד, הוא נמצא יחד עם הבורא יתברך, וכאשר נמצאים במחיצה אחת עם בורא עולם, זה נותן חזוק שהדיבור היוצא מן הפה יהיה נקי וטהור, ללא כל רבב. על המעיל נאמר: "והיה פי ראשו בתוכו" (שם פסוק לב), יש בפסוק זה עצה כיצד לשמור את הפה: העצה היא "לשים" את הראש בתוך הפה! להקדים מחשבה לדיבור! בעת הדיבור לרכז את המחשבה ולהתבונן על המילים היוצאות מן הפה! יש לשים את "הראש" ב"תוכו" בתוך הפה.

ספר יחי ראובן

וְשִׁבְצָתָּ הַקְּתָנֹת שֵׁשׁ וְעִשִׂיתָ מִצְנֶפֶת שֵׁשׁ וְאַבְנֵי תַעֲשָׂה מַעֲשֵׂה רֶגֶם (כח לט)

אבנט כיפר על הרהור הלב כדאיתא בזבחים (פח:), לכן היה אורכו שלושים ושתיים אמה כמנין ל"ב. והנה שלושה דברים מביאים לידי הרהור עבירה. א) קול באשה ערוה, "זמרי נשי ועני גברי כאש בנעורת" (סוטה מח:). ב) בשמים ותמרוקי הנשים (שבת סב. גבי בנות ציון), ג) על ידי ראייתם, כמאמר חכמינו (יומא עד:), על הפסוק "טוב מראה עינים מהלך נפש", ובאשר הרהורי עבירה על ידי שלוש אלו יעשו, לזאת מרומז אצל האבנט המכפר על הרהור הלב אותיות רק"ם, שהוא ראשי תיבות ריח קול מראה. **להתערן באהבתך**

הלכה: אמירת "ברוך המבדיל" באמצע סעודת שלישית לכתחילה אין לעשות כן לומר "ברוך המבדיל" באמצע סעודה שלישית. ושני טעמים לדבר: א) כיון שיפסיד את אמירת רצה, כמבואר במ"א מכיון שכבר הוציא את השבת אינו יכול לומר עוד 'רצה', דהוי 'רתתי דסתרי'. ב) לכתחילה יש להבדיל בשם ומלכות בתפילה או על הכוס ורק אז לעשות מלאכה, ולכן אין להבדיל באמירת 'ברוך המבדיל' אלא רק במקום צורך. ולכן הנכון לסיים את הסעודה ולומר 'רצה' בברכת המזון, ולאחר מכן יאמר 'ברוך המבדיל', בשם ומלכות בתפילה או בהבדלה, ובשעת הצורך יאמר 'המבדיל', ויוכל לעשות מלאכה, אך לא יאמר 'רצה' בבכרת המזון.

ספר "הליכות שבת" רב אופיר מלכא שליט"א

פתגם: החיים הם מתנת חיים, אבל לא לחינם

ספר "שמחה"

חקירה: גרות

מילה וטבילה הם שני דברים המתירים ואם עשה רק אחד מהם הוא מקצת גירות (והוא חצי ישראל), או שאינו כלום (והוא גוי גמור) (קובץ הערות עג-יא. שו"ת בני ציון צא, חצי ישראל. חלקת יואב שם ד"ה והנראה: רק מילה, גוי גמור, רק טבילה, חצי ישראל) **ספר "קבוץ יסודות וחקירות"**

סיפור: בקיאות וידיעה

רבי איזיל חריף היה שולל השקידה לשם בקיאות גרידא, מבלי לירד לעומקם של דברים. פעם אמר על חבורה מסויימת של בחורים, ששקדו במרץ רב על שינון מהיר של דפי גמרא רבים ככל האפשר, כדי שיהיו שגורים על פיהם: צאו וראו, כמה עמל ויגיעה הללו משקיעים, כדי לא לדעת. **ספר "חד וחלק" חלק ב' (דף קנז)**

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, אברהם רפאל בן רבקה, ברטה מסעודה בת לאה, חיים מאיר בן גבי וזוירה, אליהו בן תמר, ראובן בן איזא, ששא בנימין בין קארין מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, רישאר שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, יעל רייזל בת מרטין היימה שמחה. זיווג הגון: נעמי פנינה בת סנדרין אסתר, לאה בת רבקה, לאלודי רחל מלכה בת חשמה, ליוסף גבריאל בן רבקה, למרים בת רבקה. הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'ייול לאוני. לעילוי נשמת: אליהו בן זהרה, ג'ינט מסעודה בת ג'ילי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלה, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה. שמחה בת קמיר, אמיל חיים בן עזו עזיזה, רחל בת מיה, ראובן בן חנינה, אליהו בן מרים, ניסים חי הורבט בן ג'ולי.

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr